

TEMERINI ÚJSÁG

XXIV. évfolyam 34. (1221.) szám

Temerin, 2018. augusztus 23.

Ára 50 dinár

Újrakezdi a városközpont rendezésének eljárását

A felügyelőség szabálytalanságokat észlelt – írja a 021 Hírportál

Az önkormányzat minden szándéka ellenére abból, hogy megvalósítja Temerin központjának átalakítását, úgy tűnik, az idén már nem lesz semmi, és kérdés, hogy egyáltalán valaha is megvalósul-e – ez derül ki a 021 internetes hírportál hosszabb cikkéből.

Az Építési Minisztériumból szerzett értesülés szerint az önkormányzatnak csaknem elejétől kell kezdenie a város központjának átalakítására vonatkozó tervét, mivel az eljárás során törvénybe ütköző dolgokra bukkantak.

Az utóbbi időben a központi park fel-

számolása és magának a városközpontnak a költséges átépítése miatt a Facebook-on többen is nemtetszésüknek adtak hangot. Az I. Helyi Közösség tanácsa is, a tervbe vett átalakítást illetően szót emelt, amiről értesítették a község legfőbb vezetőit. Mégis az elmúlt napokig nagyon úgy tűnt, hogy az újvidéki Studio d' Art tervezőiroda elképzelése szerint nyélbe ütjük a központ átalakítását. A munkálatok odaítélésére kiírt versenypályázat azonban többek szerint korrupciós ügygáttá vált, ezért – a 021-es portál írása szerint – bűnvádi eljárást kezdeményeztek a polgármester ellen, és **kéri a központ átrendezésének leállítását, beleértve a nagyméretű betonozást és a fák kivágását.**

Folytatása a 2. oldalon

Tini és Ifjúsági énekes tehetségkutató verseny

AUDICIÓN

Nagy lehetőség a tehetségüket megmutatni kívánó fiataloknak!
Jelentkezz!!!
A pályázat és a bejelentkezési lap a www.szirmai.org honlapon található!
Érdeklődni: a 063/844-999-8-as telefonon vagy a tinifeszt@gmail.com

Új aszfaltréteggel vonták be az Ivo Lola Ribar utcát, ahol korábban szennyvízvezeték helyezették a földbe (Varga Z. felv.)

Ifjúsági zarándoklat

Ifjúsági zarándoklat indul egyházmegyei kegyhelyünkre, Doroszló–Szentkútra augusztus utolsó vasárnapján, 26-án. Autóbusz indul a plébániatemplom elől 11óra 20 perckor. Az idén P. Horváth Árpád jezsuita atya lesz a találkozó vezetője. Hívogatjuk a fiatalokat erre az egyházmegyei ifjúsági találkozóra.

Ismét megnyitja kapuit a Helytörténeti Gyűjtemény

Felhívjuk a kedves Olvasók figyelmét, hogy hosszabb idő után vasárnaponként 10 és 12 óra között újra megtekinthető a Helytörténeti Gyűjtemény kiállítási anyaga. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Felmérik a gazdaságokat

A Köztársasági Statisztikai Hivatal pályázatot hirdetett összeírók felvételére Szerbia területén a gazdaságok felmérésére. A felmérést október 1. és november 30. között szervezik meg. Ennek keretében 120 ezer gazdaság jellegzetességeit és helyzetét mérik fel. A gazdaságokat legutóbb 2012-ben írták össze. A felmérésnek háromévente kellene megvalósulnia, de forráshiány miatt 2012 óta ez lesz az első.

A jelentkezők közül előnyben részesülnek a mezőgazdasági végzettségű, gépkocsival rendelkező egyének, akik jártasak a laptop használatában, ugyanis a felmérést az összeíró hordozható számítógép segítségével végzi. A 2012-ben végzett összeírás résztvevői szintén előnyt élveznek, mert egy kérdéscsoport kivételével a kérdések változatlanok maradtak.

Azokban a helyi önkormányzatokban, így Temerinben is, ahol egy adott kisebbség képviselői jelentős számban élnek, vagy a lakosság többségét alkotják, a felmérő személy kiválasztása során ezt a tényt is figyelembe veszik. A kérdőíveket a szerb mellett magyar nyelven is készítik, a gazda dönthet, hogy a felmérő melyik nyelven töltsé ki a kérdőívet.

A hivatalos statisztikáról szóló törvény értelmében a gazdáknak kötelezően részt kell venniük a felmérésben, azaz nyilatkozniuk kell.

Folytatása a 2. oldalon

Felmérik a gazdaságokat

Folytatás az 1. oldalról

Ha a véletlenszerű mintavétellel kiválasztott gazdák, illetve gazdaságok tulajdonosai elutasítják a felmérésben való részvételt, vagy valótlan adatokat adnak meg, szabálysértést követnek el, és bírsággal sújthatók.

A felmérés során egyebek között a gazdaság alaptevékenységével, elhelyezkedésével, a megművelt föld területével, annak tulajdonosi struktúrájával, a megtermelt kultúrák fajtájával, azok értékesítésével, az öntözéssel, a szerves trágya használatával, a gazdaságban dolgozók számával, valamint a tartott haszonállatok fajtájával és számával kapcsolatban kérdeznak a gazdáktól.

A gazdákat előzőleg írásos formában értesítik arról, hogy a véletlenszerű mintavétel során rájuk esett a választás, és ennek értelmében részt vesznek a felmérésben. A begyűjtött adatokat hivatali titokként kezelik, az adatok az eredeti célokon kívül más célokra nem használhatók.

A korábbi felmérés szerint Vajdaságban 147 ezer 624 a gazdaságok száma. Hat éve egy átlagos gazdaság 4,5 hektár területen gazdálkodott, egy tehénnel, három juhkal, négy sertéssel, 27 szárnyas állattal, egy kaptárral és egy traktorral rendelkezett. A felmérés szerint 1,2 millió hektár a szántóföld, 16 ezer hektáron gyümölcsösök terülnek el, szőlő pedig 5 ezer hektáron. Haszonállatot 112 ezer gazdaságban neveltek. A szarvasmarhák száma 21 ezer gazdaságban 252 ezer volt, sertést 85 ezer gazdaságban neveltek (1,3 milliót), 15 ezer gazdaság tartott juhot, összesen 271 ezret. Szárnyas állatot 92 ezer gazdaság tartott (11,9 millió egyed). A haszonállatként tartott állatfajták listáján a legegztotikusabb minden bizonnyal a strucc volt, a madarat 19 gazdaságban tenyésztették, az állomány 80 egyed telt ki. Méhészettel 3500 gazdaság foglalkozott 124 ezer kaptár nagyságrendben. G. B.

Újrakezdi a városközpont rendezésének eljárását

Folytatás az 1. oldalról

Az önkormányzat illetékesei 2015-ben döntöttek arról, hogy választási ígéretükhöz híven **szakaszonként átrendezik a városközpontot**. Elsősorban a községháza előtti kis parkot, a Petőfi Sándor utcának az Újvidéki és a Moša Pijade utcák közötti részét, valamint a Művelődési Otthon előtti teret. A rendezés ötlettervére kiírt pályázatra 16 munka érkezett, amelyeknek a település különlegességeit és a városközpont felismerhető elemeit kellett tartalmazniuk. A pályázatot egy hattagú belgrádi tervezőcsoport nyerte meg a vele járó 250 ezer dinár jutalommal együtt. Munkájuknak kellett volna alapul szolgálnia a városközpont rendezési tervének elkészítéséhez. A második díjat és a vele járó 145 ezer dinárt egy tíztagú tervezőcsoport nyerte.

Ahhoz, hogy a városközpont átrendezése tekintetében egyáltalán lépni lehessen, az általános városrendezési tervrel összhangban **részletes rendezési tervet** kellett volna hozni. Az önkormányzat hozzá is fogott ehhez, de az eljárás idején a községi építési igazgatóság közvállalat felszámolás alá került, ezért a részletes rendezési terv nem készült el. Ennek ellenére az önkormányzat úgy döntött, hogy folytatja az elképzelés megvalósítását – írja az említett 021 internetes hírportál.

A helymeghatározást (lokáció) tavaly adta ki az önkormányzat az újvidéki Studio d'Art tervezőiroda ötletterve alapján. Valójában ekkor merült fel a visszaélés gyanúja, mivel a megbízott tervezőiroda a saját terveivel lépett fel, amiről nem értesítette a közvéleményt.

A városközpont átrendezési tervével elégedetlenkedők arra a kérdésre szeretnének választ kapni, hogy a községi közigazgatási szolgálat **miként adhatta ki a terület rendezésének feltételeit meghatározó dokumentumot** érvényes részletes rendezési terv nélkül, amelyet az akkor hatályos általános városrendezési tervrel összhangban kellett volna kiadni. Más szóval: minek alapján határozták meg a városközpont rendezésének feltételeit? Az emberekben felmerült a gyanú, hogy a városközpont rendezésének

ötletterve már korábban, még 2014-ben elkészült, amire a dokumentum iktatószáma utal, vagyis előhúzták a fiókból, és mint új elképzelést mutatták be.

Az önkormányzat tavaly ősszel fogott hozzá a tervezői közbeszerzési eljárás lebonyolításához, amihez a szóban forgó tervezőiroda ötletprojektje kellett, hogy alapul szolgáljon. A munkát valójában a Studio d' Art tervezőiroda kapta meg, veled tavaly október elején kötöttek 2,2 millió dinár értékű szerződést. Mivel a központ átépítése elől **látszólag minden akadály elhárult**, az önkormányzat az idén tavasszal közbeszerzési pályázatot írt ki a kivitelezésre. Valójában a közvélemény ekkor értesült arról a tervről, hogy a központi park fái nagy részét kivágják, a tér lapokkal való burkolásáról, az emlékmű rekonstrukciójáról és a mindössze 18 új facsemete elültetésének tervéről.

Miután a hírközlő szervek is értesültek a városközponttal kapcsolatos tervekről, a közvélemény tájékoztatása végett a községvezetés hívtak össze az ügyben. A községi illetékesek igyekeztek magyarázatot adni arra, hogy valójában mit is jelent a központ egy részének átrendezése. A meghirdetett **közbeszerzési pályázat elkomplikálódott**, fellebbezésre került sor, ami lelassította az eljárást. Végül is július folyamán a közbeszerzési eljárást megszüntették, mert a jelentkezők egyikének az ajánlata sem volt szabályos.

Nagyon úgy tűnik, hogy a városközpont rendezéséből egyelőre nem lesz semmi. Augusztus 1-jén ugyanis a helyszínen jártak a felügyelőség illetékesei és tanácsadói, megbeszélést folytatva a közigazgatási szolgálatban. Konstatálták, hogy a városközpont rendezési tervének feltételeit a vonatkozó törvényes eljárás megkerüléssel adták ki, ami ellentétben áll a tervezéssel és építésről szóló törvénnyel. A kiadott dokumentumot a közigazgatási szolgálat érvényteleníti, és új, törvényes keretek között lebonyolított procedúrát indítanak – **tudta meg a 021-es hírportál az Építési Minisztériumtól.** G. B.

Varga Z. felv.

SZABAD AZ ÚT – A múlt héten munkagépek jelentek meg a Jegricskáig vezető betonút közelében. Eltávolították a gázt, és most már szabadon ki lehet kerékpározni vagy kocogni egészen az út végéig, mivel a bekötőutak is kivétel nélkül elkészültek.

A VMSZ felhívása

A VMSZ Községi Szervezete aláírásra kéri a Szerbiai Magyar Választói Névjegyzékben szereplő temerini polgárokat. Evégett kéri, hogy csütörtökön, augusztus 23-án, 17 és 20 óra között jelenjenek meg az Ifjúsági Otthon nagyszertében, ahol a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) választásokon való indulásához szükséges támogató aláírásokat gyűjtik.

SZ. B.

Petőfi-emléktábla avatás

Augusztus 19-én, az egyik legrégebbi magyar ünnepnap előestéjén, Szent István király napja, a keresztény magyar államalapítás, a magyar állam ezeréves folytonosságának emléknapi alkalmából Petőfi-emléktáblát avattak a Petőfi Sándor és a Petőfi-brigád utcák sarkán levő Gulyáscsárda falán. Jelen volt dr. Tarjányi József, a Petőfi Emlékbizottság önzetlen elnöke Kiskunfélegyházáról, aki már több városnak adományozott Petőfi domborművet – Székelykevének, Resicabányának, Bostonnak, Buenos Airesnek és most Temerinnek. Tőle hallottuk, hogy tavaly egy vele készült, Petőfivel kapcsolatos rádióriportban figyelt fel az adományozás lehetőségére Majoros Pál, a temerini Kertészkedők Egyesületének elnöke, a Gulyáscsárda tulajdonosa. Kapott a lehetőségen, és felvette a kapcsolatot az adományozóval, akitől meg is kapta a domborművet, amelyet az önkormányzat támogatásával egy márványlapon helyeztek el a Gulyáscsárda falán.

Az avatási szertartáson az ünnepi hangulatot fokozta a színes művelődési műsor a Szirmai Károly MME tagjainak bemutatásában, közreműködött Törteli László színművész, aki Petőfi-verset szavalt, majd leleplezte az emléktáblát. A műsort követően a résztvevőknek bográcsgulyást tálaltak fel díjmentesen, majd zenés társalgás következett éjfélig. Képiünkön az asszonykórus és a citerazenekar. A bal sarokban az emléktábla magyar és szerb nyelvű felirattal: „Petőfi Sándor költő és forradalmár emlékére 1823-1848”

G. B.

**MOZOGJ! ÉNEKELJ SOKAT!
ISMERD MEG KÖRNYEZETED!
JÁTSSZ TANULVA!**

Szeptembertől megkezdődnek
Fúró Edit óvónő képességfejlesztő
foglalkozásai 3-5 éves gyermekek részére.

Érdeklődni: **064/54-62-158**

Olaj és földgáz után kutatnak

A szerb kőolajipari vállalat (Naftna industrija Srbije – NIS), mint megírtuk, még májusban geofizikai kutatásokat kezdett a Turija 4 elnevezésű olaj- és földgázmező területén, mintegy 720 négyzetkilométernyi területen. A kutatásokat Verbász, Újvidék, Bácspetróc, Temerin és Títel községek területén végzik. A lakosság és az érintettek minél jobb tájékoztatása érdekében a vállalat még a munkálatok kezdete előtt irodákat nyitott az említett községekben, amelyekben részletes információk szerezhetők a munkálatokkal kapcsolatosan, továbbá javaslatok és megjegyzések tehetőek, valamint a károk bejelenthetőek. A vállalat közölte, hogy a munkálatokat csak azokon a területeken végzik, amelyek tulajdonosai ebbe írásos beleegyezésüket adták.

A kutatást végző speciális jármű

A NIS mint társadalmilag felelős cég minden esetleges okozott kárt megtérít, amelyek a munkálatok következtében keletkeztek. A károsultak kérhetik a becslést, amelyen a helyi közösség képviselői is ott lesznek. A NIS irodája az első helyi közösség épületében (Ifjúsági Otthon) működik, érdeklődni ott lehet.

A NIS a munkálatok végzéséhez beszerzett minden szükséges engedélyt, és az illetékes állami szervek tudtával és beleegyezésével dolgozik, tiszteletben tartva az összes környezet- és munkavédelmi előírást. A munkálatokat a vállalat Naftagas naftni servis – Seizmički servisi részlegének dolgozói végzik.

A vállalat meggyőződése, hogy a polgárok, valamint a helyi önkormányzatok segítségével és együttműködésével eredményesen meg tudja valósítani a szóban forgó projektet, amely közérdeket szolgál és mind a cég, mind a szélesebb társadalmi közösség hasznára fog válni. A stratégiai jelentős projekt megvalósítása során kifejtett együttműködésért ezúttal is köszönetet mond.

Az úgynevezett 3D-s szeizmikus kutatás során a közegekben terjedő szeizmikus hullámok gyorsaságát mérik, és ezeket az adatokat elemezve állapítják meg a potenciális kőolaj- és gázlelőhelyek elhelyezkedését a földben. A munkálatok során mindvégig a legkorszerűbb vezeték nélküli (wireless) technológiát alkalmazzák, amely minden tekintetben teljesen biztonságos az emberi környezetre és egészségre nézve. Ezek az eszközök és berendezések a fentiekén kívül semmi más célra nem vehetőek igénybe. A készülékek folyamatos GPS ellenőrzés alatt állnak, és bármely időpontban pontosan meghatározható a helyzetük.

Vásárolok régi mélyhűtőket, frizsidereket, mosógépeket, tévéket, tollat. Házhoz jövök, azonnal fizetek.

Telefon: 062/133-22-69

Könyvbemutató: Utak 2.

Szombat este mutatták be a Tájház udvari alkotóházának galériájában Vékás János: Utak 2. című interjúkat és társadalomtörténeti portrékat tartalmazó kötetét, amely a zentai Vajdasági Magyar Művelődési Intézet kiadásában jelent meg. Vékás János legújabb kötete folytatása az előző kötetnek és az 1980 és 1990 között készült interjúkat tartalmazza. A megszólítottak – Borbély János, Bori Imre, Bosnyák István, Burányi Nándor, Fehér Ferenc, Kohlmann Anna (özv. Majtényi Mihályné), Kongó Tivadar, Kovács Károly (írói nevén Ács Károly), Podolszki József, Tolnai Ottó, Tomán László, Utasi Csaba és Végel László – többnyire nemcsak irodalmi életünk egy-egy szakaszának voltak meghatározó egyéniségei, de többségük jelentős szerepet játszott a vajdasági magyarság közéletében és a közgondolkodás formálásában. A könyvről Vékás Jánossal Csorba Béla és Losonc Alpár beszélgetett. A könyvbemutatót megelőzően a Szirmai Károly MME férfikórusa és a tamburazenekar szórakoztatta a megjelenteket. A képen Csorba Béla, Losonc Alpár és Vékás János.

Ünnepélyes keretek között házasságot kötöttek

Fotó Kantardžić Ágnes

Hévízi Szilvia és Dobosi Dániel

Anziks Dalmáciából

ANYÁRI SZABADSÁGOK IDEJÉN az egyik legnépszerűbb úticél Horvátország festői szép tengerpartja. Az üdülők és pihenésre vágyók számtalan tengerparti város és sziget közül válogathatnak kedvük, kívánságuk és elvárásaik alapján. Akik a nyüzsgést és az éjszakai életet kedvelik, minden bizonnyal Split, Šibenik, Dubrovnik, vagy más közismert nagyobb dalmát város közül választanak. Akik számára pedig a nyugalom és a csend a legfontosabb a néhány napos pihenő során, valószínűleg valamilyen szigeten fekvő falucskaiban bérelnek maguknak szállást.

Amikor családnk a nyaralást tervezte, nem volt kérdéses a hely. Néhány évvel ezelőtt, amikor először jártunk Šolta szigetén, a kedves és szolgálatkész szállásadóinkkal csakhamar összebarátkoztunk. Nem szoktunk részletes terveket készíteni utazásainkról, így a szigetet csak az első ott-tartózkodásunk alkalmával kezdtük megismerni. A sziget varázslatos hangulata rabul ejtett bennünket, és hamar megbizonyosodtunk róla, hogy vissza fogunk térni. Az idén immár harmadszor volt úticélunk a mindössze 60 km²-en elterülő csendes kis sziget, amely mindmáig megőrizte eredeti hangulatát. A terület lakossága nem éri el az

1500 főt, amely a sziget nyolc települése között oszlik meg. Ezek közül mindegyik megőrizte eredeti dalmát, kőházas stílusát. A szigetet, amely a spliti régióhoz tartozik, olajfaültetvények és részben szőlősök borítják, a települések pedig főként halászfalvak. A helyiek készségesen mutatták be és meséltek a sziget múltjáról. Mint megtudtuk, a sziget egykor igen elszigetelt volt a világtól, csupán egy fából készült hajó közlekedett a szárazföld és Šolta között. Ezen szállították a szükséges élelmiszereket a lakosok számára, akik olívaolajjal, borral és pálinkával kereskedtek. Ma már naponta többször is kiköt a komp a szigeten.

Stomorska településen, a mi szálláshelyünkön 1369 óta kötnek ki a hajók, amelyek azelőtt kereskedelmi célokból érkeztek a faluba. Ezeket a hullámszelőket ma már a legmodernebb vitorlások, jachtok és turistahajók váltották fel, amelyek utasai esténként a halászfalu egyedi hangulatát élvezik. Nem véletlen, hogy Diocletianus császár kedvenc pihenőhelye is ezen a szigeten volt egykoron. Bár az idegenforgalom miatt itt is sokat változott a kép az évek során, a helyiek ma is arra törekednek, hogy megőrizzék a hagyományokat és a település eredeti hangulatát. Stomorskában jelenleg egy új tengerparti sétányt építenek.

Vendéglátóink szerint nem könnyű a mindennapi élet a szigeten. A legfőbb bevételi forrás az idegenforgalomból származik. A legnagyobb gondot azonban mégis az elnéptelenedés okozza. A fiatalok elköltöztek, és inkább a nagyvárosokban keresik a boldogulásukat. Az őslakosok lassan elhalnak, és féltjük, hogy a természeti látványosságokban gazdag szigetcské néhány év múlva teljesen új arculatot ölt. Reméljük, hogy erre nem kerül sor, és még sokszor visszatérhetünk ide.

T. D.

Kávé helyett gyógytea

A Varga házaspár gyógy- és fűszernövényeket termel és használ

Temerinben még újdonságnak számít a gyógy- és fűszernövények nagyobb területen való termesztése. A Kertbarátkör szervezte Legszebb konyhakaertek Temerinben, valamint a Magyarország legszebb konyhakertje programba bekapcsolódik az előző évek hatására egyre szívesebben ültetnek kiskertjükbe ezekből a növényekből is. Vannak, akik csak azért, mert bizonyos fajták meghatározott vetemények közvetlen közelében elriasztják a kártevőket. Mások pedig azért, mert sokkal egészségesebb, élvezetesebb és nem utolsósorban ízletesebb az otthon termesztett fűszernövényvel – legyen az friss vagy szárított – készült étel, illetve gyógynövényből főzött tea.

Varga István nyugalmazott agronómus és felesége, Marika, ugyancsak nyugalmazott élelmiszeripari mérnök az utóbbi években lényegesen bővítették a termesztendő gyógy- és fűszernövények palettáját. István hatáskörébe tartozik inkább a termesztés, növénygondozás, Marikáéba pedig ezek felhasználása az élelmiszerekben, italokban és süteményekben.

• Mekkora területen, mióta és milyen gyógy- és fűszernövényeket termesztetek? – kérdeztük Varga Istvántól. Mivel ő a házaspár beszédesebb tagja, készségesen válaszolt kérdéseinkre.

– Két családi ház 800-800 négyzetméter alapterületű kertjét műveljük. A terület nagy részén gyümölcsfák, közöttük diófák és szőlő van. A kisebb ágyásokat használom a család szíkségletére való konyhakerti, valamint gyógy- és fűszernövények termesztésére. Mivel minden növénynek létfontosságú a nap, a területünk nagysága pedig korlátozott, úgy döntöttünk, hogy olyan fűszer- és konyhakerti növényeket termesztünk, amelyeket nem tudunk megvásárolni az üzletekben. Kertünkben mintegy 30 fajta van. Többek között nevelünk zsályát, citromfűvet, máriatövist, levendulát, okrákat vagy más néven bamiát (egy trópusi zöldség, amelynek termése a paprikára emlékeztet), lestyánt, csilipaprikát, curryfűvet, olasz szalmagypárt, édesburgonyát, azaz batátát, amelynek fogyasztása különösen a cukorbetegeknek ajánlott stb. – mindezt nagy odafigyeléssel, vegyszermentesen, komposztált istállótrágya szórásával. A gyümölcsök esetében is a lehető legkevesebb vegyszert használjuk. Például a cseresznyelevelget, a cseresznye legnagyobb ellenségét permetezésként helyett lakkozott sárga lapokkal gyűjtöm össze. A

nélkülözhetetlen gombaölőszerek esetében is a legrövidebb egészségügyi várakozási időtartamút használom. Egyébként a gyógy- és fűszernövények nagy része erős illatával elriasztja a kártevőket. Például a bársonyvirág (büdöske) a paradicsom és paprika köré ültetve elűzi a tetveket. Ugyancsak a konyhakerti növények közé ültetjük a körömvirágot. Minden növény esetében fontos tudni, hogy hogyan kell termesztetni, mikor kell leszedni a termést, hogy a legízletesebb legyen, s utána hogyan kell a konyhában felhasználni. Folyamatosan tanulni kell. Az internetről is leölthetünk számos receptet.

Lilla szívesen segít nagyapjának a szőlőszüretben

• Hol szerezték be a vetőmagokat?

– Az okra (bámia) vidékünkön nem ismeretes, de Bosznia-Hercegovinában használata nagyon népszerű a konyhában. Néhány évvel ezelőtt ottani barátainktól kaptunk magot, amelyet elültettünk, és nagyon bevált a termése. Egyébként a Kertbarátkör nagyon sok hasonló szervezettel ápol kapcsolatot, és a vendéglátogatások során mindig szóba kerülnek a gyógy- és fűszernövények is. Csakhamar beindult a cserebere is, azaz vendéglátóink szívesen adnak olyan magot, tövet, amilyen nekünk nincsen, de fordítva is érvényes. Esetemben is a csereberének köszönhetően gyarapodott a termesztett növények száma.

• Mi lesz a sorsuk a megtermelt növényeknek, terméseknek?

– Elsődlegesen a család szíkségletére termesztünk, de jut belőle a barátoknak, ismerősöknek is. Nagyban, ipari módon való termesztésben nem gondolkodunk. Nagyon kedves ajándék is lehet a vegyszermentesen nevelt gyógy- és fűszernövény, illetve a belőlük készítették. Például a feleségem a jódiban gazdag zölddióból rendszeresen készít likórt, de a zsálya, menta, citromfű felhasználásával is egy különlegeset. Kedvenc a levendulával ízesített sütemény is. Ezekből a készítményekből is szívesen adunk barátainknak, ismerőseinknek. A száraz, hűvös helyen szárított 15 fajta gyógy-növényből meghatározott arányban összekever-

ve készíti a feleségem az egész évre elegendő mindennapi teáinkat is. A reggeli kávé helyett mi mindig teát iszunk.

• Benevezett-e a versenyre?

– Igen. Az idén is a vegyes kategóriában neveztem be, mivel kertünkben van gyümölcs, szőlő, zöldség, valamint gyógy- és fűszernövény is, azzal, hogy versenytársaim közül az utóbbiból nálunk van a legtöbb. Eddig még minden évben részesültem valamilyen elismerésben. Például kiérdemeltük már a legszebb konyhakertért, a gyümölcs és a konyhakerti növények vegyes termesztéséért, a legtöbb gyógy- és fűszernövény termesztéséért az elismerést. Egyrészt a szakmám, másrészt a hobbi, és nagyon szeretem a növénytermesztést.

• Ajánlja-e másoknak is?

– A nyolcéves Lilla unokánk már minden növényt névről ismer, szívesen vesz részt a szüretelésben. Rajta kívül már a Gödöllőn élő lányomat is sikerült megfertőzőnöm. Egyébként mindenki megtermesztheti a kertjében vegyszermentesen az egészséges növényeket. Egyértelműen jobb, ízletesebb a kertből levett friss, vagy az otthon szárított fűszerrel készült étel, illetve gyógynövényből főzött tea. Mindenkinek ajánlom termesztésüket, és a kezdőknek nagyon szívesen segítek vetőmaggal és tanácsokkal egyaránt. Talán még többen bekapcsolódnának a termesztésbe, ha környezetünkben jobban népszerűsítenek a gyógy- és fűszernövényeket, ha el tudnák valahol olvasni, hogy mit hogyan kell termelni, mire lehet használni – fejezte be beszélgetésünk.

mcs

Csak kevesen ismerik és fogyasztják a csicsókát. A túlabarai Ballai Ilona virágokertjében rendszeresen van a napraforgóval rokon, akár 2-3 méter magasra is megnövő, augusztusban sárga virágot hozó növényből. Termése gumó, és a rózsaburgonyára hasonlít, a „cukrosok” előszeretettel fogyasztják. Ilonka néni szerint a gumók csak akkor fogyaszthatóak, ha a szár már teljesen elszáradt. (Kép és szöveg: M. D.)

Új tömbház

Noha a tavasszal még arról értesültünk építkezőktől, hogy nem valószínű további tömbépületek felhúzása Temerin szűkebb központjában, alig néhány hónap alatt a Kossuth Lajos utcában a Kókai iskolával szemben egy újabb ötemeletes lakóépület épült.

**Lakatos munkára munkást keresünk,
tapasztalattal rendelkezők előnyben.
Sandor-SZ Temerin, telefon: 063/855-91-08**

**Dusa Lászlónak és
Etelkának
50. házassági
évfordulójuk alkalmából
szívből gratulálnak, és még
sok boldog, együtt töltött
évet kívánnak gyermekeik:**

**Margitka, Róbert, Evelin és Gábor;
Andrea, Róbert, Anita,
Edina és Yvett**

A Fernbach család tragédiája (2.)

Fernbach Antal szörnyű cselekedete nemcsak vidékiünk polgárai között váltott ki általános megdöbbenést, hanem országszerte is nagy figyelemmel kísérték az ügyvel kapcsolatos újabbnál újabb híreket. A per hosszú hónapokon át tartott, mivel a kiküldött törvényszéki orvosok nem tudták teljes bizonyossággal megállapítani, hogy Fernbach Antal valóban beszámíthatatlan volt-e. A Budapesti Hírlap 1890. január 17-ei száma a következőket írja az ügyvel kapcsolatosan: „(Törvényszéki tárgyalások Újvidéken.) Az újvidéki törvényszék, mint levelezőnk jelenti, két szenzációs ügyet tárgyal már legközelebb. Először Fernbach Antal temerini milliomos fölött mond ítéletet, a ki tudvalevőleg agyonlőtte a feleségét s aztán magát is ki akarta végezni. Az országos közegészségügyi tanács az orvosok véleményével szemben épelméjűnek nyilvánította a szerencsétlen nábobot. (...)”

A jogerős ítélet végül 1890 márciusában született meg. A döntésről a Budapesti Hírlap 1890. március 14-ei számából értesülhetünk: „A temerini hitvesgyilkost, Fernbach Antalt, kit az orvosszakértők elmebajosnak nyilvánítottak, tegnap a lipótnezei országos tébolyházba szállították. A boldogtalan embert Koda Sándor törvényszéki orvos és Rátvai fogházfelügyelő kísérték Budapestre.”

Az előbbi tragikus eseményhez idekívánczik még egy történet. Fernbach Antal fia, Péter is zavaros viselkedéséről volt ismert. A fiatalember ugyanabban az évben, mikor a családi tragédia is történt (1889), hasonlóan bírósági eljárást kiváltó cselekedetet hajtott végre. A Pesti Hírlap 1890. február 26-ai számából megtudhatjuk az eset részleteit:

Az Újvidéki Királyi Törvényszék épülete (Ma múzeum)

„Az urfi kedvtelése. Fernbach Péter, Fernbach Antal temerini nagybirtokos 19 éves gazdász fia a múlt év február 27-én reggel kiment az atya által bérelt szőregi pusztára. Itt egy Pál Márton nevű emberre bukkant, a kit orvvadászattal gyanúsított és ennek következtében őt letartóztatottnak jelentvén ki, pusztai kastélyuk felé akarta terelni. Pál Márton, a ki három juhászcutyával volt ott, nem akart egykönnyen engedni, mire az urfi kicsavarta kezé-

ből a botot és azzal néhányat rávágott a hátára. E közben egy igáskocsin a hely színére érkezett Fernbachék ispánja, Benzinger József is, a kinek az urfi parancsot adott, hogy az állítólagos vadorzót a kötőfékkel kösse a kocsihoz, mit a szolgálatkész ispán azonnal teljesített is, majd ugyancsak Fernbach Péter parancsára Márton Pál három juhászcutyáját agyonlőtte. Ezután felültek a kocsira és hol ügetve, hol lépésben elhajtattak a közeli Wirth Jakab-féle szállásra, mialatt Márton Pálnak lélekszakadva a kocsi után kellett futnia. A Wirth-szálláson az urfi újabb letartóztatást rendelt el. Minthogy ugyanis előzőleg Wirth Pált együtt látta Márton Pállal, megparancsolta az ispánnak, hogy Wirthet is kösse a kocsihoz, a mi meg is történt. Az urfi ez után „trappot” parancsolt és háromnegyed órai ügetés után eljutottak a kastélyba. Útközben egy meredekebb helyen Márton Pál el is bukkott, úgy, hogy egy darabig a kocsi a földön vonszolta maga után. A célhoz érve, az urfi nagy kegyesen szabadon bocsátotta a két foglyot, mert – állítólag – meggyőződött ártatlanságukról. E hajsza miatt az urfi és ispánja az újvidéki törvényszék elé kerültek, a mely számos enyhítő körülményt látván fenforogni, Fernbach Pétert a btk. 323. szakaszaiba ütköző személyes szabadság megsértésének vétsége miatt 8 napi fogházra, Benzinger József ispánt pedig 5 napi fogházra ítélte. A kir. tábla I. büntetőtanácsa azonban, a melyben ma referálta ez ügyet Bakos János bíró, nem volt oly elnéző az urfi kedvteléseiről, mint az elsőbíró és súlyosabb minősítéssel Fernbach Péter büntetését 3 havi fogházra, Benzingerét egy hónapra emelte fel.”

FÜRÖ Dénes

Hobbi és terápia

Verebélyi Vlászta amatőr festővel beszélgettünk

Az utóbbi időben különböző kiállításokon, de a közösségi oldalon is egyre gyakrabban láthatjuk Verebélyi Vlászta festményeit. Zömmel tájképeit, virágmotívumos alkotásait mutatja meg. Legutóbb az Illés-napi rendezvénysorozat keretében tartott kiállításon nézhattük meg néhány festményét.

• Mikor, miért kezdett festeni?

– A kilencedik és tizedik osztály befejezése után az Ugled Konfekciós Üzemben kezdtem dolgozni, és betanított varrónő lettem – mondja beszélgetőtársunk. – Nagyon szerettem rajzolni, festeni, de tanulására nem volt lehetőségem. S talán akkor még nem is voltam elég érett a festésre. Ha azonban valahol elém került egy papír, akkor az sohasem maradt üres. Mindig firkáltam, többnyire fákat rajzoltam. Másrészt otthonunkban a frissen meszelt falakra rendszeresen festettem valamit. Két évvel ezelőtt férjem ajánlatára és bátorítására vásároltam vásznat, és elkezdtem komolyan dolgozni. Tulajdonképpen neki köszönhetem, hogy rajtoltam az aktív munkával, s most foglalkozom azzal is, amit mindig is nagyon szerettem. Igazán kellett hozzá az ő bátorítása. Nagy tisztelője vagyok Németh Mátyás fotó- és festőművésznek. Ő volt a másik ember, aki az első naptól kezdve biztató, bátorított és kitarító munkára ösztönzött, mert mint mondta, rejlik bennem némi tehetség. Első alkalommal a temerini tökfesztiválon mutattam be munkáimat. S ott ismerkedtem meg az óbcesei Szivárvány festőcsoport tagjaival is, akik, nagy örömmre, felkértek, hogy legyek a csoport tagja.

• Kedvenc témája, festési technikája?

– A tájképek állnak a legközelebb hozzám. Imádom festeni a fákat, a felhőket úgy télen, mint nyáron. Természetesen más témák is érdekelnek. Mostanában egyre jobban vonz az el-

vont, az absztrakt festészet, de az akril, a grafika is. Legjobban olajfestékkel szeretek dolgozni. Az utóbbi időben az ecsetet lecseréltem festőkésre. A pasztell és az akvarell azonban nem a szívem csücske.

• Mikor születik a legtöbb alkotás?

– Este és éjjel szeretek legjobban dolgozni,

Verebélyi Vlászta két festményével az óbcesei kiállításon

olyankor, amikor a család többi tagja már nyugovóra tért. Gyakran addig festek, míg kikerekedik az a kép, amellyel elégedett vagyok. Egy-egy alkotás elkészítésének időtartama számos tényezőtől függ. Például, hogy milyen gyorsan szárad a festék, egy-egy helyre hány réteg festéket kell felvinni stb. Van olyan alkotásom, amely egy óra alatt elkészült, de olyan is, amelynek megfestésére 20 óra is kellett.

• A festés hobbi vagy valami egészen más elfoglaltság?

– Hobbiból kezdtem festeni, de időközben rájöttem, hogy annál sokkal több, szinte egy jó terápia. Amikor ecsetet veszek a kezembe és

festek, akkor eltűnnek a mindennapi gondok és problémák. Csak a munkára összpontosítok. Örömem lelem benne és boldogság tölt el, ha alkotásommal másoknak is örömet tudok szerezni.

• A mai kor amatőr festői hogyan gyarapítják tudásukat?

– Az internet a legjobb barátunk. Nagyon könnyen hozzáférünk a szükséges információkhoz, az oktatófilmekhez, de láthatjuk az újdonságokat, beszélgethetünk hasonló cipőben járó kollégákkal, véleményt cserélhetünk, megoszthatjuk tapasztalatainkat, de tanácsot is adhatunk/kaphatunk. A közösségi oldalra is feltölthetjük munkánkat. A múltkor például nyereséjüket indítottam, és a helyesen válaszolókat megajándékoztam egy festménnyel. Természetesen a kiállítások is jó alkalom a tapasztalatcserére, véleményezésre, tanácsadásra, kritikára. Mert az építő kritika szerintem mindenkinek csak a hasznára válik.

• Kiállítások, esetleg önálló tárlat?

– Eddig már több közös tárlaton vettem részt. A helyi, Illés-napi kiállításon kívül bemutatam alkotásaimat Óbecsén, Kiszácson, de eljutottak Magyarországra is. Az önálló tárlat egyelőre csak álom, de remélem, hogy egyszer beteljesedik.

• Tervei?

– Szeretnék még sokat tanulni, fejlődni, egyre több és jobb festményt készíteni. Esetleg a festészetet ötvözni a népművészettel, és számos olyan dologgal foglalkozni, ami kapcsolódik a festészethez.

mcsm

Különböző rendezvényekre
bérelhető
a felújított, patinás

GULYÁSCSÁRDA

Tel.: 842-329

mob: 062/464-770

45 éves osztálytalálkozó

A múlt hét végén tartották 45 éves osztálytalálkozójukat a Petar Kočić Általános Iskola 1972/73-ban végzett 8. b osztályának diákjai. A csoportképen a találkozó résztvevői, a felső sorban balról jobbra: Skriván László, Sáfár Zoltán, Morvai Irén, Szilák Otília, Zelenka Zoltán, Csecse Magdolna, Jánosi Sándor, Laskai László. Ülnek: Surján Árpád, Lukács Tibor, Talló Irén, Varga Erika, Laskai Anna osztályfőnök, Csernyák Erzsébet, Olman Aranka, Móric Imre, Lukács László. Nincs a képen: Losoncz Alpár. (Fotó: Skriván Emil)

VAN, HOGY SÜRGŐS

Talán soha nem volt ennyi intéznivalója az embereknek a központban, mint napjainkban: bank, posta, jegyző stb. És az embernek, biológiai lény lévén, mindig adódhat még egy olyan intéznivalója, amit nem látott előre. Hétköznapi és munkaidőben még feltehetjük a pléhpoftát, és a községházán, esetleg a könyvtárban megoldhatjuk a dolgot. És ennyi. Az Ifjúsági Otthon mosdója egy ideje kulcsra van zárva, máskor nem volt. Az üzletekben vagy nincs, vagy kamerák által ellenőrzött, idegen nem használhatja, csak vásárló. A központi buszmegálló épületében is kulcsra van zárva, a taxiállomáson meg nincs is. A Május 1-je utcában van egy a piacozóknak. Annak használatára kevesen szánják rá magukat. Kissé idejétmúltak az ott alkalmazott megoldások. Enyhén szólva. Szóba jöhet még az egészségház, vagy valamelyik cukrászda mellékhelyisége.

De mi van akkor, ha ezek közül egyik sem jön be? Akkor, bizony kimegy. Vagy bemegy? Ha kiment, ha bement, akkor már mindegy.

Amíg az új városarculat szövevényes kérdése megoldódik, ezt a kérdést véleményem szerint talán lehetne kiemelten kezelni.

Mert van, amikor valóban sürgős a dolog.

mcsm

A FENTIEK ELLENÉRE arra vonatkozó hiteles adatot, miszerint a macskahús Európában éhínségmentes, békés időkben tartósan emberi táplálkozásra szolgált volna, nem találtam. A nyúllal és a birkával (báránnyal) történő összecserélhetőséget valószínűleg ezen állatok csontjának és izomzatának, nemkülönben méretének „hasonlóságai” tették lehetővé. Az anekdotikus történetek humora mögött vélhetően az a tudatalatti félelem munkál, amely szerint a nyúl (esetleg a bárány) húsa főzött vagy süített állapotban bármikor felcserélhető a „tisztátalan” macskáéval. Hogy ennek a felfogásnak lehetett-e köze a macska néphitbeli démonikus hajlamaihoz, az kérdéses, mindenestre nem hagyható figyelmen kívül, hogy „az európai kultúra sokáig kedvelt ceremóniája volt a macskák máglyán való elégetése Szent Iván napjának éjjelén”, nyilván összefüggésben a macska boszorkányos mivoltával. (Itt jegyzem meg, hogy Temerinben van, aki a házinyúttól is idegenkedik, azzal a racionális, de élettanilag teljesen téves magyarázattal, hogy a nyúl előszeretettel párosodik – „bagzik” – a macskával.)

Bármilyen képezz is szemléleti hátterét, a fenti példák közül arra lehet következtetni, hogy a macskahúsevés ismert témája lehetett az európai népi és félnépi anekdotikus kommunikációnak, és a karneváli kultúrának, mitöbb toposzként bekerült a „magas” irodalomba is.

Magyar vonatkozásait tudtommal eddig senki sem kutatta. Meglétét a fentebb idézett palóc anekdotán kívül egymással összefüggő bácskai adatok igazolják. Az alábbiakban kettőt a saját feljegyzéseim alapján közlök, egyet pedig a Magyar Szó ismeretlen cikkírójának tollából.

„1955-ben Gomboson a Becker-kocsmában a vadászdény után a cigányzenészeknek sültmacskát szolgáltak fel sültnyúl helyett. A Becker Anti, miután megették a sültmacskákat, bebozta a kikészített macskabőröket, és elkezdett nyarvogni. A Kökény-zenekar tagjai ezt látva így nyilatkoztak Beckernek:

– Anti, az se baj, az a fő, hogy ugyanarra a helyre ment. Különbösen is, a taljánok eszik. Ha nekik jó, nekünk is jó.”

Néhány héttel később a véletlen úgy hozta, hogy egy nagyobb társasággal Gomboson abban a nagykocsmában ebédeltem, ahol állítólag a nevezetes macskaevés történt volt egykor. A gombosi helyi közösség elnöke is hallott az esetről.

„Becker Anti kocsmáros 1959-ben macskapaprikást etetett meg a gombosi vadászegyesület tagjaival. Mikor jóllaktak, megkérdezte tőlük, tudják-e, mit ettek.

– Hát mit ettünk volna, nyulat.

– Fenét! Macskát.

És azután bebozott hét lenyúzott macskabőrt, hosszú farokkal, rövid fülekkel.

ST Cable-A kitűnő szolgáltatások köre

tv • net • tel • alarm

**BŐVÍTSD
LEHETŐSÉGEID
KÖRÉT ÉS
FIZESS
KEVESEBBET!**

**BŐVÍTSD
A KÖRT ÉS
TAKARÉKOSKODJ!**

ST CABLE

DUO ÉS TRIO CSOMAGOK

A nyúl helyett megevett macska (2.)

Egy motívum világirodalmi relációi

◀ – Halljátok – mondta az egyik –, ez valóban macska lebetett, mert a vadnyúlunk vastagabbak az oldalbordái.

Sokan ki is rókázták a vacsorát.”

Az anekdota – vasárnapi riporttá stilizálva, szellemes karikatúrával illusztrálva – megjelent a vajdasági magyarok napilapjában is. Apropóját az „ősi pogány szokás”, a farsang adja, de az ötvenes évek hírlapírói szokásainak megfelelően az írás végső tanulságába belevegyül némi antiklerikális nevelői tendencia is, szembeállítva a városi és a falusi viszonyulást a böjthöz és a húshagyó napokhoz.

„Ősi pogány szokás a farsang. A kereszténység sok mással együtt csak átvette, átformálta amennyire tudta és most, nagy ravaszul az ugynevezett husvétii böjt előtti időszakban használja fel a maga céljaira az embereknek ezt a tavasz-köszöntő tréfás, bolondos, örömteli nyújtózkodását a tél után. Kénytelen volt hát feltenni a vigyorgó karneváli maszkot az önmegtágadás prófétája is ezen a napon, inkább mintsem hogy elsodorja az élni és vigadniakarás árja.

Volt ahogy volt, a szokások kopnak, néhol jobban néhol lassabban, Bogojevón például lassabban és itt még bizony a farsangi mulatozások befejezéseként, miután eltemették a nagybögőt, hamvazó szerdán cigánybálat rendeznek a kocsmában.

Azaz nem is cigánybál volt ez, mert Becker Antal kocsmáros a helyi kulturegyesület fúvószenekekarát vendégelte meg a bugyborékoló étellel, így szórakoztatva a bogojevóiakat.

Mind a tizenkét tagja összejöött a zenekarnak, hogy ezuttal maguknak játsszanak és maguk mulatozzanak.

Nem maradt el a szokásos vacsora sem. Pásti József főzte a paprikást. Kóstoló is akadt. Loboda Zoltán ízlette meg a bugyborékoló ételt és igen jónak találta.

Este 6 óra tájban készült el a vacsora.

A derék muzikusok vidáman falatoztak, nagyokat csetintve nyelvükkel. Így jeleztek, hogy kitűnő a paprikás.

–Ízlik? – tette fel a kérdést a kocsmáros.

A farsangolók tiszteletteljesen megvárták, hogy élő szóval Farkas Pista bátya mondjon elsőnek vé-

leményt, ezuttal a falu legjobb szakácsának minőségében.

Pista bátya nem talált kifogást a paprikásban.

–Aztán tudjátok-e, hogy mit esztek – fűzte tovább a kocsmáros.

Az egyik bányáppaprikást mondott. Meglehet, hogy kecske tette hozzá egy másik.

–Hát egyiketek sem találta el, folytatta a kocsmáros. Ha tudni akarjátok – macskát esztek.

Volt is erre nevetés. Még hogy macska! No ez az Anti megint ugrasztja vendégeit. Mindig szerette a jó tréfát. És a zenészek jóízűen folytatták a vacsorát. Folytatták egészen addig, amíg Becker Antal be nem állított az udvarból kezében négy frissen nyuzott macskabőrrel. A paprikás a torkukon akadt a vacsorázóknak.

Becker sorolni kezdte, hogy kitől kapta a macskákat, ne hogy kételkedjen valaki szavában. Felmutatta: ezt a bétéves macskát Kirkovics Kosztától kapta. A másik két éves volt és Hajnal Márton egykori tulajdona. A harmadik sógorától származik. A negyediket pedig Margalics Jenő hozta. Mind a négy szerette a galambhúst és gazdájuk örült, hogy megszabadult a macskától. Volt aki, még most sem hitte. A csontokat kezdték vizsgálgatni. És valóban: hegyes ez az oldalcsont és nem gömbölyű, mint a birkáé!

Garai István, a legfiatalabb azonmód rosszul lett. A legjobban Farkas István, a birneves szakács bosszankodott. A többiek mérgelődtek is meg nevettek is a kocsmárossal és a többiekkel együtt, akik már tudtak a dolgról. Persze fizetnie kellett a kocsmárosnak a tréfiért. És elég olcsón uszta meg a dolgot. Néhány liter borral.

És folytatódott a bál, amelyen macskapaprikással farsangolták ki magukat a bogojevói fúvós zenészek, hogy aztán pihenjenek a böjtből.

Igy vagyunk ezzel a szokással ott Bogojevón. Mert itt városban már például ba kedve tartja minden szombaton és vasárnap táncol és vigad és tréfálkozik a polgár és az ifjuság, ba nem is macskapaprikással. Örül a tavasznak és legfeljebb akkor böjttől és tart bushagyó napokat, amikor néha, a hónap végefelé, fogytán van a pénze...”

Mint látjuk, mindhárom „igaz történet” cselekménye a nyugat-bácskai Gomboson (szerbiül Bogojevón) játszódik, központi szereplője egyazon személy – a kocsmáros! –, s helyszíne a fogadó. Az a hely, ahol a polgáriasság világban a gyanútlan vendégre – lett legyen gazdag vagy szegény, vándorló mesterlegény vagy az illanó szerencse után loholó kalandor – újfajta váratlan veszélyek leselkednek: a bendőjén keresztül nemcsak megcsalhatják, de nevetség tárgyává is válhat.

Az idézett párhuzamok alapján feltételezhető, hogy a felvidéki, de különösen a bácskai macskaevést elmondó anekdotikus történetek minden látszólagos egyediségük ellenére beleillenek egy leginkább talán a karneváli kultúra jegyeit magán viselő, városi folklore fogantatású európai kontextusba. Ennek teljes értékű bizonyításához a jelenleg rendelkezésünkre álló „tényálladék” ugyan nem elégséges, de talán alkalmas arra, hogy másokat is a téma továbbgondolására késztessem.

(2007)

(CSORBA Béla Temerini kenyér c. könyvéből)

NYARALJON
nagyon
kedvezményes áron!

Last minute
ajánlatok
Görögországba,
a Kompas utazási iroda
kínálatában.

Telefonszámok:
060/0843-735
021/3-843-735

LEGALIZÁCIÓVAL
KAPCSOLATOS
DOKUMENTÁCIÓ ELKÉSZÍTÉSE
ART STUDIO PROJEKT

Temerin, Nikola Pašić u. 43.
Telefonszám: **063/529-611**

Ha rá gondolok, még most is érzem, hogy megéjti valami a szívem. Nem szenvedélyes viharossággal, csak finoman, szinte lehetetlenül, mint fecske röptében a vizet.

Bujdosó Erzsikének hívták, meleg fényű szemé bársonyos volt, akár a májusi alkonyat. Minden nap együtt mentünk az iskolába, mert ők is a Gyepsoron laktak. A sarkon vártam rá, én vittem a táskáját és az iskola kapujában neki adtam az uzsonnámat, amit a nagymama dugott mindig a zsebembe. Rendszerint egy-egy piros almát vagy sárga körtét. Erzsike ott nyomban megette, hersent a foga alatt, s én áhítással figyeltem az orra tövében hancúrozó szepőket.

Ha kívánta, felmásztam a legmagasabb fára, lehoztam neki a madárfészket. Csináltam neki egyszer sárkányt is. Vettem neki medvecukrot a vásáron és olyan sípot faragtam fűzfából, hogy a csordakútig elhallatszott a hangja.

Egyébként, ha egy kis időnk volt, akkor a csordakúthoz jártunk, ott találkoztunk. Sokáig bámultunk a vízébe, amelyben magunkat láttuk, s alattunk, egész a kút mély fenekén a felhőket és a kék eget is.

Itt fogtam meg először a kezét. Most is érzem tenyeremben a remegését, olyan volt, akár egy ijedt kis madár. Mélyen a szemébe néztem.

– Esküdj meg, hogy csak az én feleségem leszel!

Megesküdött. Őszinte volt a szeme és tiszta az esküje. Soha őszintébb esküvel azóta sem találkoztam. Mezítláb voltunk s utána futni kezdtünk a fűben.

Olyan boldog voltam akkor, hogy nem tudtam magamba fojtani. El kellett valakinek mondanom, s ki másnak mondhattam volna el, mint Bakos Andrisnak. Szegény fiú volt, apja napszámba járt, s ott laktak ők is a mi utcánkban, kis nádfedeles házban.

– Elmondok neked egy titkot, de soha sen-

kinek se szabad megtudni. Csak akkor, ha majd nagyok leszünk!

Andris sápadtan nézett rám, mint aki tudtában van személyének roppant fontosságával.

– Sosem mondom el senkinek! – Ígérte meg, s utána elmeséltem neki Erzsike esküjét a csordakútnál. Azt is mondtam, hogy megcsókoltam, pedig az nem volt igaz.

Andris lehajtotta a fejét és remegett a szája széle. Aztán teleszaladt a szeme könnyel. Akkor fel sem tűnt ez nekem. Csak később tudtam meg, hogy ő is szerelmes volt Erzsikébe.

A rézkrajcár

Nyár utolján, amikor már szeptemberi útra készítették a városi gimnáziumba, még egy nagyot játszottunk a kertben. Játék közben Andris egy rézkrajcárt talált. Zöld volt már a rozsdától, de olyan türelmesen csiszoltuk, hogy másnapra úgy fénylett, akár az arany. Andris vitte haza, megőrzésre. Én akkor már búcsúzkodtam. A kert lombos diófájától, a nagy udvartól, ahol kacsák csapata hápogott állandóan, a háztól, amelynek ablakába anyám mindig friss virágot tett, az akácfas utcától, a virágos réttől és a mohos csordakúttól. Elképzeltem azt is, mit mondok majd Erzsikének. Megfogom a kezét, a szemébe nézek és azt suttogom: „Isten veled! Várj rám, visszajövök hozzád!” Ettől úgy elérékenyültem, hogy zokogni kezdtem. Lehet, hogy majd ő is sír. És a nyakamba borul. Átfon két fehér karjával. Lehet, hogy egy hajtincset is ad majd az útra. De nekem is kellene valamit adnom. Mit is adhatnék neki? – tűnődtem, s akkor eszembe jutott a rézkrajcár. Neki adom, zálogba. Úgy őrizze meg, mint a szerelmemet. Futok is nyomban Andrisához, elmondom neki, de ő nem szól. Csak áll lesütött szemmel.

– Hozd a pénzt magaddal, délután lemegyünk a csordakútra!

Te leszel a tanú!

Milyen izgatott voltam! Hogyan készülődtem. Kiloptam a szekrényből első fehér ingem, felhúztam az új nadrágot és a barna szandált. A kapuban vártam Andrist, de nem jött. Amikor már nem bírtam tovább, elfutottam érte. Arca riadt volt, amikor meglátott.

– Miért nem jössz? Hol az aranypénz?

– Nincs! – nézett rám dacosan, de remegett közben a pillája.

– Nincs? – léptem hozzá közelebb és láttam a rémületet a szemében.

– Nincs! – ismételte meg és erősnek, bátornak akart látszani.

– Hová tetted? – kaptam el a karját és a falhoz nyomtam.

Vézna gyenge fiú volt Andris.

– Elvittem!... Neki adtam!... Én... Én adtam oda, ha tudni akard!...

– Te? – erősödött a karom szorítása és éreztem meleg, vonagló testét. Most megölöm! Meg kell ölnöm!

– Én – halkult el a hangja és behunyta a szemét. – Mert én is szeretem!... S tudd meg, ő is szeret!... Engem szeret!...

Hirtelen elernyedtem. Minden erő kiszaladt belőlem, csak álltam ott bambán, aztán hazafutottam. Onnan meg ki egyenest a rétre, neki a legelőnek. Amikor már elfáradtam, a földre vettem magam és úgy fekiüdtem mozdulatlanul, hosszú, hosszú ideig.

Hányszor csalódtam azóta. Szerelmemben, barátságban, de egy se volt olyan mély, olyan igazi, olyan mérhetetlenül fájdalmas, mint az az első csalódás.

Alkonyodott már, amikor haza indultam. S másnap elvittek az újdíéki gimnázium első osztályába.

ILLÉS Sándor

(Befejező része következik)

Egyházközségi hírek

• Esküvői hirdetések: 25-én, szombaton 16 órakor nászmise keretében esküdnek: Fodor Szabolcs (Zoltán és Petro Aranka fia) és Varga Valéria (†László és Nagy Ilona leánya), valamint Kovács Roland versendi - magyarországi lakos (József és Hosszú Judit fia) és Bancsi Laura (Ferenc és Kihút Emília leánya).

17 órakor ünnepélyes esküvő: Kurina Dániel (Zoltán és Simon Angéla fia) és Pataricza Tímea (Béla és Horváth Anna leánya).

• Elsősök fogadása templomainkban vasárnap, aug. 26-án, a telepi templomban a 7 órai szentmisén, a Szent Rozália plébániatemplomban a 8.30

órai diákmisén. Kérjük a kedves szülőket, vezessék el első gyermekeiket a templomba. A szentmisék után gyermekeikkel együtt maradjanak itt egy rövid találkozóra.

• IFJÚSÁGI ZARÁNDOKLATOT Egyházmegyei Kegyhelyünkre, Doroszlóra, a Szentkútra aug. utolsó vasárnapján, aug. 26. Autóbusz indul a plébániatemplom elől 11.20 órakor. Hívogatjuk a fiatalokat erre az egyházmegyei ifjúsági találkozóra, amely vezetője ezúttal P. Horváth Árpád jezsuita atya lesz.

Miserend

24-én, pénteken 8 órakor: szabad a szándék, 18 órakor 50 éves házassági évforduló: Dusa László és Faragó Etelka.

25-én, szombaton 8 órakor: a héten elhunytakért, valamint: †ifj. Sétáló Ist-

ván, a Moisko szülőkért, elh. két gyermekükért, a Sétáló család elh. tagjaiért. 16 órakor nászmise keretében két pár esküszik, 17 órakor: ünnepélyes esküvő.

26-án, évk. 21. vasárnap a Telepen 7 órakor: †Kocsicska és Franczia nagyszülőkért, a plébániatemplomban 8.30 órakor: Szent Mónika tiszteletére, a Szent Mónika közösség élő és elh. tagjaiért, 10 órakor: a népért.

27-én, hétfőn 8 órakor: egy szándékra.

28-án, kedden 8 órakor: †Lukács Ágoston, Mészáros Ágoston, a Lukács és a Mészáros család elhunytjaiért.

29-én, szerdán 8 órakor: szabad a szándék.

30-án, csütörtökön 19 órakor: †Zelenka Rozália, Tóth Vince.

MEGEMLÉKEZÉS

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk szeretettünkre halálának első évfordulóján

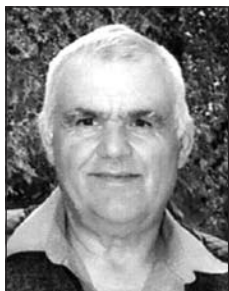
PETHŐNÉ KASZA Margit
(1941–2017)

Elcsitult a szív,
mely értünk dobogott,
pihen a kéz,
mely értünk dolgozott.
Számunkra te sosem
leszel halott, örökké élni
fogsz, mint a csillagok.

Szerettei

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel búcsúzom
szeretett vejemtől

VUKAŠINOVIĆ Petartól
(1957–2018)

Szívedben nem volt más,
csak jószág és szeretet,
szorgalom és munka volt
az egész életed.

Nyugodj békében,
legyen csendes álmod,
találj odafenn
örök boldogságot.

**Emléked megőrzi
anyósod, Mária**

MEGEMLÉKEZÉS

Két éve, hogy váratlanul itt hagyott bennünket
szeretett feleségem, édesanyám és nagymamám

BANKÓNÉ TÓTH Anna
(1936–2016)

Egy perc volt, elszállt életed,
itt hagyta minket, akik szerettek téged.
Imádtad családod, mindenkit szerettél,
akkor voltál boldog, ha örömet szereztél.
Mehalt egy lélek, amely élni vágyott,
egy áldott kéz, mely dolgozni imádot.

**Soha el nem múló szeretettel emlékezünk rád:
férjed, László, lányod, Éva és unokád, Attila**

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú öt éve, hogy nincs közöttünk szeretettünk

SZEKERES József
(1955–2013)

A múltba visszanezve valami fáj,
valakit keresünk, aki nincs már.
Fájdalom mardossa fájó szívünket,
csak mi tudjuk, hogy mennyire hiányzol nekünk.
Amióta nem vagy, üres az otthonunk,
nincs, aki hazavár, csak halljuk hangodat.

Szívünkben maradt emléked és az örök fájdalom.

Pihenése felett örködj, Istenünk,
csendes álmát ne zavarja senki meg.

Szerettei

MEGEMLÉKEZÉS

Szeretettel emlékezünk a 2
éve elhunyt sógoromra és
nagybátyánkra

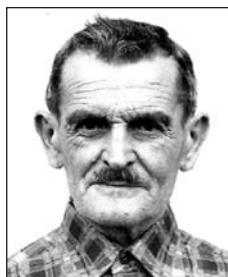
OROSZ Lászlóra
(1959–2016)

Csak az idő múlik,
feledni nem lehet,
szívünkben őrizzük
drága emlékedet.

**Ángyod, Rózsa,
unokaöcséid: Feri párjával,
Szilviával és Csongor
párjával, Teodórával és
unokahúgaid: Szamanta,
Szilvia és Lúcia**

MEGEMLÉKEZÉS

Augusztus 11-én volt 25 éve és szeptember 28-án lesz
23 éve, hogy nincsenek velünk szeretteink

KOVÁCS Károly
(1914–1993)

A múltat felidézve könnyes lesz szemünk,
ezernyi emlék, mely nyomot hagyott bennünk...
A virág elhervad pár rövid nap alatt,
de emléketek szívünkben örökre megmarad.

Emléketeket szeretettel őrzi unokátok, Magdi és családja

KOVÁCSNÉ NÉMETH Rozália
(1916–1995)

MEGEMLÉKEZÉS

Drága jó édesanyám és nagymamám emlékére

TALLÓNÉ FEJES Ilona
(1926–2003)

Augusztus 24-én van 15 éve, hogy édesanyám, nagymamám
beteg szíve megszűnt dobogni. Azóta egyedül maradtunk...
Drága Anyum és egyetlen drága jó Mamám! Hiányzol nagyon.
Hiányzol a napjainkból, az életünkéből...

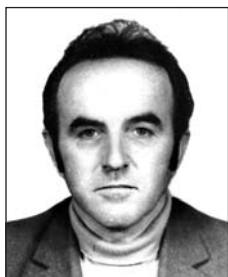
„Nincs oly nap, hogy ne gondolnánk Rád.
Látunk az égben, amely kéken borul ránk.
Látunk a földben, bokrok, fák között,
Napfényes esőben szivárvány fölött.
Látunk az utcán emberek forgatagában,
Halljuk lépteid vágyaink sikátorában.
Érezzük illatot, rózsákba oltva,
Töröljük könnyeinket sírodra borulva.
Oly kedves voltál szívünknek,
De egy nap elhívtak a fények.
Megmaradt a keserű bánat és fájdalom,
Keserves könnycsepp csordul le arcunkon.
Az emléked szívünkben él, míg élünk,
Téged soha el nem feledünk.
Tovább élsz, itt legbelül, a szívünkben,
Ez elkísér egész életünkben!”
Vigyázzon Rád a Jóisten, szívből kérjük,
Vigyázzon Rád, nyugodj békében!

Waterloo, Ontario, Kanada

Szeretteid: lányod, Icuka és egyetlen unokád, Ernesztina

MEGEMLÉKEZÉS

Hat hete fáj a szomorú valóság,
hogy nincs velünk szeretettünk

VARGA Pál
(1928–2018)

A temető csendje
ad neked nyugalmat,
emléked szívünkben
örökre megmarad.

**Emléked őrzi szerető
családod**

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú 2 éve, hogy nincs
közöttünk szeretett testvérem
és sógorom

OROSZ László
(1959–2016)

Az élet elmúlik,
de az emlékek élnek,
és míg élünk, őrizzük őket.

**Szerető testvéred, Gizi
és sógorod, Gyuri
családjukkal**

Kérjük tisztelt
hirdetőinket,
hogy hirdetéseiket
szíveskedjenek
legkésőbb
hétfő délután 4 óráig
hirdettséggyűjtőinknél
vagy a szerkesztőség-
ben leadni.

Irodaidő a plébánián:

munkanapokon 9–10 óráig, hétfő kivételével.

LABDARÚGÁS**Szerb liga – Vajdasági csoport****MLADOST-BRATSTVO
(Prigrevica) 0:1 (0:0)**

A hazaiak jobban kezdték az idei első bajnoki meccsüket, Marić és Stojšić révén megszerezhetnék volna gyorsan a vezetést, a vendégek kapusa azonban hátrítani tudott mind a két alkalommal. A járekiak a térfélcseré után is többet kezdeményeztek, a gólt mégis ők kapták. A 83. percben a prigrevicaiak gyorsan elvégeztek egy szabadrúgást, melyből megszületett a találat.

A Mladost szombaton Kúlára utazik, ahol a Hajduk 1912 ellen lép pályára a második fordulóban.

Vajdasági liga – Déli csoport**SLOGA-JEDINSTVO
(Ópazova) 1:1 (0:0)**

Szerencsése volt a temerini együttesnek az idény első mérkőzésének elején, hiszen a vendégek csatárának az üres kapuba kellett volna rúgnia a labdát, de helyette a kapufát találta el. Az első találatot a kolóniaiak szereztek, amikor a 65. percben a kapufáról kipattanó labdát Milovac vágta a hálóba. Nem tartott sokáig a szurkolók öröme, mivel az ópazovaiak hét perccel később kiegyenlítették, miután a Slijepčević kapusról kipattanó

labdát az egyik játékosuk a hálóba lőtte. A temeriniak ez után megpróbálták megszerezni a győztes találatot, de próbálkozásaik nem jártak sikerrel.

A Sloga vasárnap a Boraccal játszik Újvidéken.

Újvidéki liga**FRUŠKOGORAC (Kamenica)–
TSK 1:1 (0:0)**

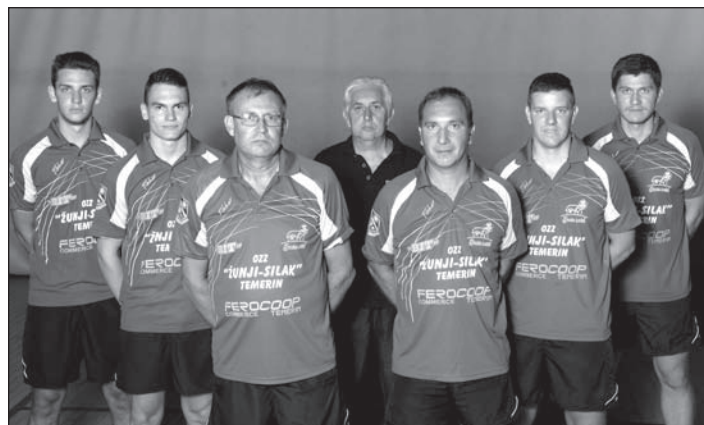
Döntetlennel mutatkozott be a temerini csapat a 2018/2019-es bajnokságban. Az újonc otthonában szerzett egy pontot a TSK, amelynek idén is a feljutás kiharcolása a célja. A mérkőzés nem hozott színvonalas küzdelmet, ami minden bizonnyal a hőség számlájára is írható. Az első félidőben nem született találat, majd a 48. percben a játékvezető tizenegyest ítélt a hazaiaknak, akik értékesítették a büntetőt. A 87. percben a csereként beálló Malinović egyenlítette ki az állást, aki egy távoli lövéssel harcolta ki csapatának a döntetlent.

A TSK vasárnap 17 órai kezdettel a Petrovaradint látja vendégül az első hazai találkozón.

TSK: Vojvodić, Kosić, Brežnjak (Malinović), Varga, Đukić, Drinić, Sekulić, Nikolić (Zukić), Savić, Pupovac, Rosić (Nedeljković).

ŠAJKAŠ (Kovilj)–SIRIG 1:2

Győzelemmel mutatkozott be a szőregi csapat, amely a második fordulóban a zsabylai ŽSK-t látja vendégül.

T. N. T.

Az szuperligás férfi asztalitenisz-csapat a hónap elején kezdte meg a felkészülést a 2018/2019-es bajnoki idényre. Egyelőre a kondícióedzéseken van a hangsúly, hiszen az első forduló majd csak szeptember utolsó hétvégéjén játsszák. A csapatot elhagyta Pero Tepić, aki Nagybecskerekén folytatja pályafutását. Helyére Kristian Daleát szerződtették, aki az elmúlt idényben az uzdini Unirea asztaliteniszezője volt. A mérkőzések java részét minden bizonnyal Pető Zoltán, Benkő Ákos és Dalea játsszák, de a csapat tagja még Nagyidai Zoltán, Jovan Vranešević és Orosz András is. A képen (balról): Vranešević, Benkő, Nagyidai, Pető Imre elnök, Orosz, Pető és Dalea.

• Ház eladó a Bosnyák utca 17. sz. alatt, melléképületekkel, 21 ár telken fekszik, áram, víz, gáz, telefon bekötve. Telefonszám: 060/084-63-77.

• Idős személyek kisegítését vállalom. Telefon: 064/289-1033.

• Takarítást vállalom. Telefon: 062/85-32-349.

• Ház kiadó, valamint sarok ülőgaranitúra két fotellal eladó. Telefon: 062/80-91-952.

• Kapuk, kerítések szakszerű festését vállalom. Telefon: 062/15-87-527.

• Kiváló minőségű bálázott hereszéna eladó. Népfőnt utca 202., telefon: 063/87-22-166.

• Zetor 6011-es, 1981-es évjáratú, eladó. Telefon: 063/529-341.

• Temerinben a Túlbarán 2,5 hold és 2,8 hold szántó eladó (közel egymáshoz). Lehet egyben vagy külön is. Telefon: 061/13-79-401.

• Földszintes kétszobás lakás (62 m²) a szűk központban, Újvidéki utca 314/3, eladó. Telefon: 844-064.

• Vásárolok hagyatékot, használt bútorokat és minden felesleges tárgyat padlásról, garázból, pincéből. Tel.: 063/8-043-516.

• Fakivágást, szükség esetén gyökérrel, (kockázatos helyen is), tűzifa összevágását, hasogatását és berakását, valamint fűkaszálat motoros kaszával (trimmer) és elhanyagolt telkek rendbetételét vállalom. Tel.: 064/20-72-602.

• Kerékpárok szervizelése, javítása, új és használt kerékpáralkatrészek árusítása, valamint használt kerékpárok árusítása. Vörösmarty Mihály utca 12., telefon: 064/20-72-602.

• Ház eladó. Érdeklődni a 063/511-925-ös telefonszámon.

• Családi ház eladó. Tel.: 842-318.

• Vásárolok rosszvasat, papírt, rezet, messzinget, alumíniumot, ólmot, kályhakat, villanymotorokat, autókat, elektromos készülékeket, régi kábeleket, antikvitásokat, régi pénzt, képregényt, albumot képecskével. A legjobb árat fizetem, azonnal. Telefonszám: 064/468-23-35.

APRÓHIRDETÉSEK

• Opel Corsa, dízel, 2001-es, kitűnő állapotban, eladó. Telefon: 063/19-62-966.

• Használt, masszív padláslétra, gerendák és horogfák (4,5–7 m). Petőfi Sándor u. 25., telefon: 062/841-33-15.

• Ház eladó a Proletar utca 10. szám alatt, ára 30000 euró, ugyanott rozmaring. Telefon: 063/783-78-43.

• Csutka eladó. Nikola Pašić u. 188., tel.: 060/090-10-15.

• Bútorozott lakás kiadó. Érdeklődni a 3-840-149-es telefonszámon.

• Ház eladó a Csáki Lajos u. 5. szám alatt. A Prosperitati Alapítvány házvásárlási pályázatának megfelel, vásárlás esetén ingyenes pályázatírás. Telefon: 060/0843-592.

A Temerini Újság megjelenéséhez pályázaton nyert eszközök révén hozzájárul:

**Művelődési és Tájékoztatási
Titkárság – Belgrád**

**Tartományi Művelődési és
Tájékoztatási Titkárság – Újvidék**

**Önkormányzat
Temerin**

A támogató nem feltétlenül ért egyet az általa támogatott cikkek tartalmával

TEMERINI ÚJSÁG

Helyi független tájékoztató hetilap. Cím: 21235 Temerin, Petőfi Sándor u. 70/1., tel.: 843-750. A lapban megjelent cikkek nem fejezik ki szerkesztőnk véleményét. Kéziratokat, fényképeket, elektronikus adathordozókat stb. nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Főszerkesztő: Dujmovics György. Tördelőszerkesztő: Borda Ákos. Terjeszti: Koroknai Károly, Temerin, Pašić u. 26., tel.: 842-709. Az apróhirdetések és reklámok leadhatók személyesen vagy telefonon a szerkesztőségben és a lap terjesztőjénél. A Temerini Újság 1995. március 16-tól jelenik meg önfenntartó magánlapként. Nyomda: Temerini Újság. Regisztrációs szám: NV000530. CIP – Katalogizáció a publikációs Biblioteka Matice srpske, N. Sad. 659.3(497.113 Temerin) COBISS.SR-ID 103792391. Kiadó/izdavač: Internet štamparija, matični broj 64287109 • Temerinske novine, nezavisni informativni nedeljnik na mađarskom jeziku

ISSN 1451-9216

9 771451 921008 >